

అథ ఏకవింశ స్కంధః

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా సీతా రౌద్రస్య రక్షసః |
ఆర్తా దీనస్వరా దీనం ప్రత్యువాచ శనై ర్వచః || 1

దుఃఖార్తా రుదతీ సీతా వేపమానా తపస్విణీ |
చింతయంతీ వరారోహా పతిమేవ పతివ్రతా || 2

సీతయా రావణనిరసనమ్

తృణమంతరతః కృత్వా ప్రత్యువాచ శుచిస్మితా |
నివర్తయ మనో మత్త స్స్వజనే క్రియతాం మనః || 3

న మాం ప్రార్థయితుం యుక్తం సుసిద్ధమివ పాపకృత్ |
అకార్యం న మయా కార్య మేకపత్న్యా విగర్హితమ్ || 4

కులం సంప్రాప్తయా పుణ్యం కులే మహతి జాతయా |
ఏవ ముక్త్వా తు వైదేహీ రావణం తం యశస్విణీ || 5

రాక్షసం పృష్ఠతః కృత్వా భూయో వచన మబ్రవీత్ |
నాహ మౌపయికి భార్యా పరభార్యా సతీ తవ || 6

సాధు ధర్మ మవేక్షస్వ సాధు సాధువ్రతం చర |
యథా తవ తథాన్యేషాం దారా రక్ష్యా నిశాచర! || 7

ఆత్మాన ముపమాం కృత్వా స్వేషు దారేషు రమ్యతామ్ |
అతుష్టం స్వేషు దారేషు చపలం చలితేంద్రియమ్ || 8

నయంతి నికృతిప్రజ్ఞం పరదారాః పరాభవమ్ |
ఇహ సంతో న వా సంతి సతో వా నానువర్తసే || 9

తథా హి విపరీతా తే బుద్ధి రాచారవర్జితా |
వచో మిథ్యా ప్రణీతాత్మా పథ్య ముక్తం విచక్షణైః || 10

రాక్షసానా మభావాయ త్వం వా న ప్రతిపద్యసే |
అకృతాత్మాన మాసాద్య రాజాన మనయే రతమ్ || 11

సమృద్ధాని వినశ్యంతి రాష్ట్రాణి నగరాణి చ |
తథేయం త్వాం సమాసాద్య అంకా రత్నౌఘసంకులా || 12

అపరాధాత్ తవైకస్య న చిరా ద్వివశిష్యతి |
స్వకృతై ర్లన్యమానస్య రావణా దీర్ఘదర్శినః || 13

అభినందంతి భూతాని వినాశే పాపకర్మణః |
ఏవం త్వాం పాపకర్మాణం వక్ష్యంతి నికృతా జనాః || 14

దిష్ట్యైత ద్వ్యసనం ప్రాప్తో రాద్ర ఇత్యేవ హర్షితాః |
శక్యా లోభయితుం నాహ మైశ్వర్యేణ ధనేన వా || 15

అనన్యా రాఘవే ణాహం భాస్కరేణ ప్రభా యథా |
ఉపధాయ భుజం తస్య లోకనాథస్య సత్కృతమ్ || 16

కథం నామోపధాస్యామి భుజ మన్యస్య కస్యచిత్ |
అహ మౌపయికి భార్యా తస్యైవ వసుధాపతేః || 17

వ్రతస్నాతస్య ధీరస్య విద్యేవ విదితాత్మనః |
సాధు రావణ! రామేణ మాం సమానయ దుఃఖితామ్ || 18

వనే వాశితయా సార్థం కరేణ్యేవ గజాధిపమ్ |
మిత్ర మౌపయికం కర్తుం రామ స్థానం పరీప్సతా || 19

వధం చానిచ్ఛతా ఘోరం త్వయాసౌ పురషర్షభః |
విదిత స్స హి ధర్మజ్ఞ శ్శరణాగతవత్సలః || 20

తేన మైత్రీ భవతు తే యది జీవితు మిచ్ఛసి |
ప్రసాదయస్వ త్వం చైవం శరణాగతవత్సలమ్ || 21

మాం చాస్మై ప్రయతో భూత్వా నిర్యాతయితు మర్తసి |
 ఏవం హి తే భవేత్ స్వస్తి సంప్రదాయ రఘూత్తమే || 22

అన్యథా త్వం హి కుర్వాణో వధం ప్రాప్స్యసి రావణ! |
 వర్ణయే ద్వజ ముత్స్నిప్తం వర్ణయే దంతకశ్చిరమ్ || 23

త్వద్విధం తు న సంక్రుద్ధో లోకనాథ స్స రాఘవః |
 రామస్య ధనుష శ్శబ్దం శ్రోష్యసి త్వం మహాస్వనమ్ || 24

శతక్రతువిసృష్టస్య నిర్ణోష మశనే రివ |
 ఇహ శీఘ్రం సుపర్వాణో జ్వలితాస్యా ఇవోరగాః || 25

ఇషవో నిపతిష్యంతి రామలక్ష్మణలక్షణాః |
 రక్షాంసి పరినిఘ్నంతః పుర్యా మస్యాం సమంతతః || 26

అసంపాతం కరిష్యంతి పతంతః కంకవాససః |
 రాక్షసేంద్ర మహాసర్పాన్ స రామగరుడో మహాన్ || 27

ఉద్ధరిష్యతి వేగేన వైనతేయ ఇవోరగాన్ |
 అపనేష్యతి మాం భర్తా త్వత్త శీఘ్ర మరిందమః || 28

అసురేభ్య శ్శ్రియం దీప్తాం విష్ణు స్త్రిభి రివ క్రమైః |
 జనస్థానే హతస్థానే నిహతే రక్షసాం బలే || 29

అశక్తేన త్వయా రక్షః కృత మేత దసాధు వై |
 ఆశ్రమం తు తయో శ్శూన్యం ప్రవిశ్య నరసింహయోః || 30

గోచరం గతయో ర్భ్రాత్రో రపనీతా త్వయాధమ! |
 న హి గంధ ముపాశ్రూయ రామలక్ష్మణయో స్త్వయా || 31

శక్యం సందర్శనే స్థాతుం శునా శార్దూలయో రివ |
 తస్య తే విగ్రహే తాభ్యాం యుగగ్రహణ మస్థిరమ్ || 32

వృత్ర స్యేవేంద్రబాహుభ్యాం బాహో రేకస్య నిగ్రహః |
 క్షిప్రం తవ సనాథో మే రామ స్సౌమిత్రిణా సహ || 33

తోయ మల్ప మివాదిత్యః ప్రాణా నాదాస్యతే శరైః || 34

గిరిం కుబేరస్య గతోఽపథాయ వా
 సభాం గతో వా వరుణస్య రాజ్ఞః |
 అసంశయం దాశరథే ర్నమోక్ష్యసే
 మహాద్రుమః కాలహతోఽశనే రివ || 35

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే వాల్మీకీయే చతుర్వింశత్యహస్రికాయాం
 సంహితాయామ్ శ్రీమత్సుందరకాండే ఏకవింశ స్సర్గః

ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్ |
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమా మ్యహమ్ ||

ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథి ర్యది |
 పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వ శ్శరైసం జహి రావణిమ్ ||

అథ ద్వావింశ స్సర్గః

సీతాయా వచనం శ్రుత్వా పరుషం రాక్షసాధిపః |
 ప్రత్యువాచ తత సీతాం విప్రియం ప్రియదర్శనామ్ || 1

రావణేన సీతాయా భర్తృనమ్

యథా యథా సాంత్యయితా వశ్య స్త్ప్రిణాం తథా తథా |
 యథా యథా ప్రియం వక్తా పరిభూత స్తథా తథా || 2

సన్నియచ్ఛతి మే క్రోధం త్వయి కామ స్సముత్థితః |
 ద్రవతోఽమార్గ మాసాద్య హయా నివ సుసారథిః || 3